

Tillatelse etter forurensningsloven til utslipp av kommunalt avløpsvann og utslipp av overvann fra avløpsanlegg i Søre Askøy tettbebyggelse

Fylkesmannen gir Askøy kommune utslippstillatelse i medhold av forurensningsloven § 11, jf. §§ 16, 22 og § 40 og forurensningsforskriften § 14-4.

Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger gitt i vedtatt framdriftsplan for bygging av nytt rensesanlegg, godkjent av kommunestyret 17. september 2015, *Resipientovervåking av fjordsystemene rundt Bergen 2011-2015*, SAM e-rapport nr. 3-2016, *Resipientundersøkelse ved kommunale kloakkutslipp på Askøy, Askøy kommune, Hordaland 2007*, Akvaplan-Niva AS Rapport:4020-01 og *Undersøkelser av resipienter i Askøy kommune 2009*, Rapport LNR 5936-2010.

Tillatelsen omfatter både minimumskravene i forurensningsforskriften kapittel 14 og andre krav fastsatt av Fylkesmannen som forurensningsmyndighet etter forurensningsloven og forurensningsforskriften.

Tillatelsen erstatter *Utslippstillatelse for kommunalt avløpsvann for Søre Askøy tettbebyggelse*, gitt 25. januar 2011. Tillatelsen gjelder fra dags dato. Fylkesmannen kan oppheve eller endre vilkårene tillatelsen i medhold av forurensningsloven § 18.

Kommune	Askøy		
Adresse	Postboks 323		
Postnummer	5323	Poststed	Kleppestø
Organisasjonsnummer	973 960 636		
NACE-nr.	84.130		
Bransje	Offentlig adm. tilknyttet næringsvirksomhet og arbeidsmarked		

Fylkesmannens referanser

Arkivkode:	Anleggsnummer	Risikoklasse ¹
2015/5598- 461.2	1247.0194.01	2

Tillatelse gitt: 12.10.2016	Endringsnummer:	Sist endret:
Kjell Kvingedal miljøvernssjef		Britt Solheim senioringeniør

Tillatelsen er godkjent elektronisk og har derfor ingen underskrift

¹ Forurensningsforskriften kapittel 39 om gebyr til statskassen for Fylkesmannens arbeid med tillatelser og kontroller etter forurensningsloven.

Innholdsfortegnelse

1. Rammer for tillatelsen og tidsfrister	3
1.1 Omfang	3
1.2 Miljømål	3
1.3 Internkontroll	3
1.4 Krav og tilhørende tidsfrister	4
2. Utslipp til vann	4
2.1 Generelle forhold	4
2.2 Områdeinndeling	5
2.3 Krav til avløpsnett	5
2.3.1 Krav til oppsamling av kommunalt avløpsvann	5
2.3.2 Krav til kontroll med overvann tilført avløpsnett	5
2.3.3 Krav til utslipp via driftsoverløp (regnvannsoverløp)	5
2.3.4 Krav til virkningsgrad for avløpsnett	5
2.4. Krav til utslipp fra renseanlegg	6
2.4.1 Eventuelt strengere rensekrav	7
2.4.2 Midlertidig økning i pe for eksisterende anlegg	7
2.5 Prøvetaking	7
2.5.1 Krav til analyseparameter og metode	7
2.5.2 Uttak av prøver, analyser og vurdering	8
2.5.3 Overholdelse av rensekrav	8
2.5.4 Krav til utslippspunkt	9
2.5.5 Krav til påslipp fra næringsvirksomheter	10
2.6 Krav til systematisk vedlikehold og fornyelse	10
3. Avløpsslam	10
4. Utslipp til luft	11
5. Støy	11
6. Forurenset grunn og sediment	12
7. Akutt forurensning - forebyggende tiltak, varsling og beredskap	12
7.1. Forebyggende tiltak	12
7.2. Varsling av akutt forurensning	12
8. Resipientovervåking og rapportering	132
8.1 Forurensningsforskriften	12
8.2 Rapportering	123
9. Energi	13
9.1. Energistyringssystem	13
9.2. Utnyttelse av overskuddsenergi	13
10. Testing og substitusjon av kjemikalier og råstoffer	13
11. Avfall	14
12. Tilsyn	14
13. Ombygging og overføring av avløpsvann til andre anlegg	14
14. Krav til årsrapportering	14
14.1 Altinn-rapportering	14
14.2 Årlige rapportering av driftsforhold til Fylkesmannen	14
VEDLEGG 1	16
Liste over prioriterte miljøgifter, jf. punkt 2.1.	17

1. Rammer for tillatelsen og tidsfrister

1.1 Omfang

Tillatelsen gjelder utslipp av avløpsvann fra Søre Askøy tettbebyggelse i Askøy kommune for inntil 45 000 personekvivalenter (pe). Grunnlaget for beregning av pe er basert på Norsk Standard NS 9426.

Kommunen skal ha oppdatert dokumentasjon på tettbebyggelsens utbredelse og størrelse. Pe skal beregnes som BOF₅ etter NS 9426 eller annet. Ved utbygging av kommunens infrastruktur eller vesentlig utvidelse av virksomhet som medfører utvidelse av tettbebyggelsen, skal tettbebyggelsens utbredelse og størrelse oppdateres.

Fylkesmannen har gitt unntak fra sekundærrensekravet, jf. forurensningsforskriften § 14-8. Avløpsvannet fra Søre Askøy tettbebyggelse skal gjennomgå primærrensing før utslipp til Byfjorden.

Renseanlegget skal være satt i drift innen 31. desember 2022. Rensekravet for hele tettbebyggelsen skal være oppfylt innen 31. desember 2026. Det vil si at alt avløpsvann fra tettbebyggelsen skal være overført til renseanlegget innen denne fristen.

Tillatelsen omfatter avløpsanlegg for transport og behandling av kommunalt avløpsvann og overvann som fremgår av tabell 6. I tillegg omfattes også krav til slambehandling og overvåking av resipient.

Kommunen skal drive renseanlegget i samsvar med alle relevante krav i gjeldende forskrifter etter forurensningsloven, dersom andre krav ikke er bestemt i denne tillatelsen. Anlegget skal drives, vedlikeholdes og fornyes i et langsiktig perspektiv, slik at forventet funksjon og ytelse opprettholdes til enhver tid og er stabil til tross for variasjoner i belastning og klimaforhold.

1.2 Miljømål

Avløpsvann skal håndteres slik at miljøskade og sjenerende forhold ikke oppstår.

Formålet med tillatelsen er å beskytte miljøet mot uheldige virkninger ved utslipp av avløpsvann, for å oppnå god økologisk og kjemisk tilstand i berørte vannforekomster. Dette innebærer krav om tilfredsstillende oppsamling, transport og rensing av avløpsvann, herunder tiltak for å hindre forurensning fra overløpsutslipp og lekkasjer fra ledningsnett. I tillegg er det satt krav til kontroll på tilførsler av overvann gjennom oversikt over inn- og utlekking.

1.3 Internkontroll

Kommunen plikter å ha internkontroll for sin virksomhet i samsvar med gjeldende forskrift². Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at kommunen overholder kravene i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Kommunen plikter å holde internkontrollen oppdatert.

---

² Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften)

1.4 Krav og tilhørende tidsfrister

Tabell 1. Tiltak og tidsfrister

Tiltak	Frist	Ref.
Driftstart for hovedrenseanlegget SAHARA	31.12.2022	1.1
Primærrensekravet skal være oppnådd for hele tettbebyggelsen	31.12.2026	1.1
Oppdatere og revidere ROS-analyse, inkludert oppfølgende tiltak	31.12.2017	2.1
Ferdigstilling av Hovedplan avløp	31.05.2017	2.1
Innføre systematisk registrering av utlekking fra ledningsnett	31.12.2017	2.3.2
Utarbeide tiltaksplan mot tilførsler av overvann til avløpssystem	31.12.2017	2.3.2
Vurdere behov for rensing av overvann	Kontinuerlig	2.3.2
Dokumentere forurensning fra overløp	31.12.2021	2.3.3
Gjennomføre planlagte tiltak for å redusere utslipp fra overløp	Kontinuerlig	2.3.3
Dokumentere hydraulisk balanse ved modell eller annet	31.12.2017	2.3.4
Gjennomføre planlagte tiltak for å redusere utlekking	Kontinuerlig	2.3.4
Utarbeide overvåkningsplan for resipienten	31.12.2016	8.1
Gjennomføre overvåking av resipient og rapportering til Vannmiljø	I følge plan	8.1, 8.2
Etablere system for vurdering av energiforbruk	31.12.2022	9.1
Altinn-rapportering	15.2 – årlig	12.1
Sende årsrapport til Fylkesmannen	15.3 – årlig	12.2

2. Utslipp til vann

2.1 Generelle forhold

Gjennomført og planlagt utbygging av avløpsanlegg for transport og behandling av kommunalt avløp skal beskrives i kommunal avløpsplan, hovedplan avløp og vannmiljø, saneringsplan eller tilsvarende. Askøy kommunestyre har 17. september 2015, sak 113/15 vedtatt framdriftsplan for avløpsutbygging i forbindelse med bygging av hovedrenseanlegget SAHARA på Heiafjellet/Gråskolten. Framdriftsplanen vil bli innarbeidet i Hovedplan avløp som er under utarbeidelse og planlagt vedtatt i mai 2017.

Kommunen skal ha kjennskap til om avløpsnett og renseanlegg påvirker eller kan påvirke sårbare naturtyper, eller områder som brukes av sårbare arter. Det må utvises særlig aktsomhet ved planlegging av nye ledningstraseer og ved graving, mudring eller andre tiltak som kan påvirke naturmangfoldet.

Kommunen plikter å ha oversikt over forhold knyttet til avløpsanleggene og avløpsnettet som kan medføre forurensning, og kunne redegjøre for risikoforhold. Norconsult har gjennomført en miljørisikovurdering for ytre miljø for det planlagte hovedrenseanlegget SAHARA. Vurderingen omfatter konsekvenser som følge av forventede klimaendringer, framtidig befolkningsvekst og økt påslipp av prosessvann fra industri.

Kommunen skal innen 31. desember 2017 utarbeide en samlet risiko- og sårbarhetsvurdering for alle avløpsanleggene som er omfattet av denne tillatelsen. Risiko som overskrider akseptkriterier skal følges opp i en forpliktende handlingsplan. Vurderingen skal legge spesiell vekt på sårbare anleggskomponenter, områder med mulig brukerkonflikt og klimaeffekter som

økt nedbørsintensitet og havnivåstigning. Vurderingene skal oppdateres jevnlig og ved vesentlig endring.

2.2 Områdeinndeling

Fjordsystemene i og rundt Søre Askøy tettbebyggelse er klassifisert som mindre følsomme områder, jf. forurensningsforskriften kapittel 11 vedlegg 1 punkt 1.2 Områdeinndeling.

2.3 Krav til avløpsnett

2.3.1 Krav til oppsamling av kommunalt avløpsvann

Tilknytning til kommunalt avløpsnett innenfor tettstedene bør være 100 prosent. Avløpsvann fra nye boliger skal knyttes til det offentlige avløpssystemet, jf. reglene i plan- og bygningsloven. Utslipp av kommunalt avløpsvann som midlertidig ikke er tilknyttet kommunalt avløpsnett, skal gjennomgå tilsvarende eller bedre rensing enn primærrensing.

Kommunen skal til enhver tid ha oversikt over utbygginger og tilkoblinger som medfører endring av tettbebyggelsens samlede utbredelse og størrelse (pe). Dersom tettbebyggelsens størrelse overskrider tillatelsens størrelse i pe, skal Fylkesmannen varsles slik at tillatelsen kan oppdateres.

2.3.2 Krav til kontroll med overvann tilført avløpsnett

Overvann bør separeres fra sanitært avløpsvann for å redusere utslipp fra avløpsanleggene. Tiltaksplaner skal beskrive status og ambisjoner som skal sikre at overvannsmengder blir så små som mulig.

- Det skal innen 31. desember 2017 innføres systematisk registrering av tilstanden på ledningsnett.
- Det skal dokumenteres at valg av intensitet- og varighetskurver for dimensjonerende tilrenning til avløpsnett er tilstrekkelig oppdaterte. Dimensjonering av avløpsnett skal ta hensyn til forventet klimaeffekt.
- Kommunen skal innen 31. desember 2017 utarbeide en plan som viser hvordan overvann påvirker ledningsnett i ulike avrenningssituasjoner og tiltak som skal settes i verk for å redusere tilførsler av overvann til avløpsnett.

2.3.3 Krav til utslipp via driftsoverløp (regnvannsoverløp)

- Kommunen skal ha oversikt over alle overløp og betydelige lekkasjer på avløpsnett. Driftstiden på overløp skal registreres eller beregnes for et dimensjonerende år.
- Samlet utslippsmengde via overløp skal være under 2 % over året innen 31. desember 2021. Ved fare for overskridelser skal utjevningstiltak settes i verk. Slike tiltak kan settes inn foran ledningsnett, i nettet, eventuelt i tilknytning til overløp.
- Utslipp via overløp skal ikke føre til forsøpling og nødvendige tiltak skal gjennomføres for å sikre dette.

2.3.4 Krav til virkningsgrad for avløpsnett

- Virkningsgraden til avløpsnett, det vil si hvor stor andel av forurensningsmengden som kommer fram til renseanlegget, skal dokumenteres. Dette skal gjøres ved at de ulike kildene til tap beregnes eller vurderes kvalitativt. Dokumentasjonen skal være klar innen 31. desember 2017.

- Overvåking skal være etablert for systematisk å hindre og oppdage og fjerne utslipp grunnet feilkoblinger, lekkasje fra spillvann- til overvannsledning eller utslipp som skyldes tilstoppinger i pumpestasjoner eller avlastning via åpne kumrenner.
- Kommunen skal ha et overvåkings- og beredskapssystem som sikrer at stans i pumpestasjoner som gir nødoverløp, oppdages raskt og utbedres innen 24 timer. For pumpestasjoner eller driftsoverløp som vil avlaste til sårbare resipienter, skal det vurderes å installere oppsamlingstiltak som hindrer overløp i en definert periode.
- Planlagt stans i pumpestasjoner for vedlikehold eller utbedringer skal ikke gi overløpsdrift. Om dette anses uunngåelig skal Fylkesmannen varsles på forhånd, dersom det er grunn til å tro at overløpet vil vare lenger enn i 8 timer.

2.4. Krav til utslipp fra renseanlegg

Renseanlegget skal dimensjoneres, bygges, drives og vedlikeholdes av fagkyndige slik at det har tilstrekkelig yteevne. Ved utformingen av anlegget skal det tas hensyn til variasjoner i mengde avløpsvann i løpet av året. Renseanlegget skal utformes slik at det kan tas representative prøver av det tilførte avløpsvannet og av det rensede avløpsvannet, jf. krav om prøvetaking i punkt 2.5. Mengde avløpsvann skal måles med en maksimal usikkerhet på 10 prosent for totalt utslipp, inkludert overløp.

Det er ikke tillatt å slippe ut avløpslam eller ristgods i en vannforekomst, verken ved dumping fra skip, utslipp fra rørledninger eller på noen annen måte.

Avløpsvannet fra Søre Askøy tettbebyggelse skal gjennomgå primærrensing før utslipp til Byfjorden, jf. forurensningsforskriften § 14-2 og tabell 2 under. Rensekravet for hele tettbebyggelsen skal være oppfylt senest 31. desember 2026.

Krav til rensing er satt i tabell 2 under. Avlastning fra overløp tilknyttet renseanlegget er inkludert i renskravene. Prøver av SS og BOF₅ må minst etterkomme enten krav til konsentrasjon eller renseseffekt.

Krav til rensing av avløpsvannet i utslippstillatelsen datert 3. mars 2000 (punkt 1.5 i vedlegg 2) gjelder frem til nytt renseanlegg er satt i drift og kommunen har innført primærrensing for hele tettbebyggelsen. Det vil si at renseanleggene skal holde tilbake en slammengde tilsvarende 50 g slam pr. pe og døgn med 20% TS.

Tabell 2. Rensekrav ved utslipp

Rensekrav	Reduksjon av organisk stoff	
	BOF ₅	SS
Primærrensing	20 % reduksjon eller maks 40 mg O ₂ /l	50 % reduksjon eller maks 60 mg/l

Av dette følger:

1. Det biokjemiske oksygenforbruket (BOF₅) i avløpsvannet skal reduseres med minst 20 % av det som blir tilført renseanlegget eller ikke overstige 40 mg O₂/l ved utslipp og
2. Mengde suspendert stoff, SS i avløpsvannet skal reduseres med minst 50 % av det som blir tilført renseanlegget eller ikke overstige 60 mg/l ved utslipp.

Dersom industribedriftene rens avløpsvannet før påslipp til avløpsrenseanlegg, kan denne renseeffekten tas med som en del av rensekrevet.

2.4.1 Eventuelt strengere rensekrev

Dersom overvåkingen viser at utslippet likevel har skadevirkninger på miljøet, eller at områdeinndelingen for resipientene i Askøy kommune blir endret, må nye strengere rensekrev oppfylles innen sju år. Ny kunnskap om miljøtilstanden er eksempel på forhold som kan endre områdeinndelingen. Kommunen skal ved bygging av det nye renseanlegget legge til rette for at anlegget kan endres for å overholde strengere rensekrev som sekundærrensing.

Kommunen skal varsle Fylkesmannen så snart som mulig, dersom utslippet er overskredet med 100 % eller mer av det rensekrevne tilsier.

2.4.2 Midlertidig økning i pe for eksisterende anlegg

Før alt avløpsvann blir overført til hovedrenseanlegget SAHARA, kan Askøy kommune gi tillatelse til at avløpsvann blir ført til eksisterende avløpsanlegg, som per i dag ikke tilfredsstiller kravet om primærrensing. For at dette skal kunne skje må eksisterende avløpsanlegg ha kapasitet til å ta imot avløpsvannet. I tillegg må saneringen av eksisterende avløpssystem være tidfestet i framdriftsplanen som ble godkjent av Askøy kommunestyre 19. september 2015.

2.5 Prøvetaking

2.5.1 Krav til analyseparameter og metode

Krav til prøvetaking og analyse, jf. forurensningsforskriften §§ 14-11, 14-12, 14-13 og forurensningsforskriften kapittel 11, vedlegg 2.

Tabell 3. Prøvetaking, analyseparameter og analysemetoder

Renseanlegg	Analyseparameter	Inn- og utløpsvann Antall prøver/år	Midlingstid
SAHARA	BOF ₅	12/24*	Døgnblandprøve basert på årlig middelverdi
	SS	12/24*	
	Tot-P	6	Døgn- eller ukeblandprøve basert på årlig middelverdi

*Se punkt 2.5.2

Det skal også analyseres på seks inn- og utløpsprøver for innhold av tungmetall, jf. tabell 4.

Tabell 4. Analyseparameter for anlegg større enn eller lik 20 000 pe

Analyseparameter ³	Deteksjonsgrense
<i>Tungmetaller:</i>	
As, Cr, Cu, Ni, Zn og Pb	≤ 1 µg/l
Cd og Hg	≤ 0,1 µg/l

³ TA-2378/2008 Veileder for prøvetaking og analyse av miljøgifter i innløps- og utløpsvann fra avløpsrenseanlegg

Det skal tas ukeblandprøver, og analysene skal utføres på ufiltrert prøve når prøven skal analyseres på parameterne nevnt i tabell 3. Norsk standard skal om mulig brukes.

Avløpsvannet skal analyseres for verdier ned til deteksjonsgrensene, nevnt i tabell 4. Den ansvarlige kan bruke deteksjonsgrenser som er høyere enn de oppgitte deteksjonsgrensene, så fremt analyseresultatene er innenfor metodens deteksjonsgrenser.

2.5.2 Uttak av prøver, analyser og vurdering

Kommunen skal ta prøver av tilført og rensed avløpsvann. Når prøver blir tatt, skal vannføringen måles med en usikkerhet på maksimalt 10 prosent og registreres. Virksomheter som utfører prøvetaking og konservering skal være akkreditert for prøvetakingen, eller ha et tilsvarende kvalitetssikringssystem for prøvetaking, godkjent av kvalifisert nøytral instans.

Prøvene skal være representative for avløpsvannet og skal tas ved hjelp av et automatisk, mengdeproporsjonalt prøvetakingssystem. Prøvene skal tas med jevne mellomrom gjennom året. Tidspunktet for prøvetakingen skal være i samsvar med en tidsplan oppsatt på forhånd i kommunens internkontroll. Prøvene skal lagres og eventuelt konserveres i samsvar med Norsk Standard eller annen godkjent laboratoriepraksis.

Det skal tas døgnblandprøver når prøver skal analyseres for BOF_5 eller SS. Det skal tas døgn- eller ukeblandprøver når prøven skal analyseres for Tot-P. Det skal minst tas følgende antall prøver for analyser av BOF_5 og SS:

- a) 6 prøver per år fra avløpsanlegg under 1.000 pe,
- b) 12 prøver per år fra avløpsanlegg mellom 1.000 og 10.000 pe,
- c) 24 prøver per år fra avløpsanlegg større enn eller lik 10.000 pe.

Dersom prøvetakingen av utløpsvannet er lokalisert slik at prøven ikke inkluderer avløpsvann som går i overløp, i eller ved renseanlegget, skal bidrag fra overløp måles eller registreres og regnes med i rensegraden. Overløp som er etablert for å avlaste renseanlegget, eller som fungerer som overløp, skal medregnes som en del av anlegget. Dette gjelder selv om overløp og renseanlegget er plassert på forskjellige steder. Det er ikke gitt krav om fosforfjerning ved primærrensing.

Fylkesmannen kan lempe på kravene til analysering av miljøgifter, gitt i forurensningsforskriften kapittel 11, vedlegg 2 punkt 2.1, dersom kommunen kan dokumentere at innholdet av miljøgifter er av mindre miljømessig betydning.

Analysemetoder nevnt i kapittel 11, vedlegg 2 punkt 2.2 skal benyttes. Alternativt kan analysemetoder med dokumentert høy korrelasjon med analysemetodene i vedlegg 2 benyttes.

Fylkesmannen kan fastsette at kommunen skal analysere på andre parametere enn BOF_5 og SS, dersom det kan påvises høy statistisk korrelasjon mellom ønsket parameter og parameteren som utslippskontrollen ønskes basert på. Kommunens rapportering i henhold til § 11-5 skal likevel være basert på parameterne BOF_5 , SS og Tot-P.

2.5.3 Overholdelse av rensekrav

Alle rensekrav skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstidene. Rensekrav skal dokumenteres for hvert prøvedøgn/prøveuke. Årlig renseffekt og utløpskonsentrasjoner skal

beregnes som et gjennomsnitt av enkeltverdier. Midlingstid og antall prøver som skal legges til grunn for beregningene framgår av tabell 3 og 4. For fosfor defineres kravet som middelverdi over et kalenderår.

Tabellen under gjelder for rensekrav i avsnitt 2.4 og angir det største antall prøver som kan være over konsentrasjonskravet eller under renseseffektkravet for BOF₅ og SS.

Tabell 5. Antall prøver som er tatt og hvor mange prøver som ikke må oppfylle kravene

Antall prøver tatt i løpet av et år	Antall prøver som ikke trenger å oppfylle rensekravene	Antall prøver tatt i løpet av et år	Antall prøver som ikke trenger å oppfylle rensekravene
4-7	1	172-187	14
8-16	2	188-203	15
17-28	3	204-219	16
29-40	4	220-235	17
41-53	5	236-251	18
54-67	6	252-268	19
68-81	7	269-284	20
82-95	8	285-300	21
96-110	9	301-317	22
111-125	10	318-334	23
126-140	11	335-350	24
141-155	12	351-365	25

Ved beregning av utslipp via overløp kan målte innløpsverdier til renseanlegget eller beregnede konsentrasjoner basert på fortykning aksepteres.

Ved vurdering av analyseresultater skal det ikke tas hensyn til ekstreme analyseverdier, dersom disse skyldes uvanlige forhold, som for eksempel kraftig nedbør.

Eventuelle annulleringer av prøver på grunn av uvanlige forhold skal begrunnes og dokumenteres. Det skal alltid tas ut prøver og analyser skal utføres, selv om foreliggende omstendigheter og forhold gir grunn til å anta at uvanlige forhold er oppstått. Annullering av prøver kan foretas på grunnlag av foreliggende analyseresultat⁴.

Avrenning fra snøsmelting og nedbør innenfor gjeldende kriterier for dimensjonering av ledningsnett og renseanlegg, eller driftsproblemer ved renseanlegg med dårlig ledningsnett som hovedårsak, er ikke å anse som uvanlige forhold.

2.5.4 Krav til utslippspunkt

Renset avløpsvann skal føres ut i Byfjorden på en slik måte at innblandingen i vannmassene blir best mulig, kyst-/strandlinjen ikke påvirkes og brukerkonflikter kan unngås.

Utløpsledningen skal gå fra hovedrenseanlegget, under bakken til Askildsvika og videre ut i fjorden. Utslippspunktet vil være ca. 200 meter fra land på 40 til 50 meters dyp. Nøyaktig

⁴ SFT: Informasjon TA 2220/2007

posisjon for utslippspunktet og utslippsdyp må avgjøres ut fra beregninger av innlagringsdyp, hvordan avløpsvannet er fortynnet og avløpsvannets konsentrasjon. Valg av utslippssted må være basert på strømundersøkelser. Alle utslippspunkt skal være koordinatfestet og inntegnet på kart.

Kommunen må ha tillatelse til legging av ledninger i sjø etter havne- og farvannsloven.

2.5.5 Krav til påslipp fra næringsvirksomheter

Påslipp av prosessvann fra næringsvirksomhet og annen aktivitet til kommunalt nett skal skje på en slik måte at krav til utslipp fra ledningsnett og renseanlegg overholdes og slik at slamkvaliteten ikke taper seg med tanke på disponering og bruk.

Noen virksomheter som er koblet til kommunalt ledningsnett har særskilte vilkår til utslipp i tillatelse fra Fylkesmannen eller Miljødirektoratet, eller de er regulert via bestemmelser i forurensningsforskriften.

Kommunen kan gi nærmere bestemmelser om behandling og krav til påslipp i henhold til forurensningsforskriftens § 15 A-4. Det vil si at kommunen kan stille krav for å beskytte ledningsnett, renseanlegg, slam eller arbeidsmiljø.

2.6 Krav til systematisk vedlikehold og fornyelse

Askøy kommune skal sikre at avløpsanlegget, avløpsnett og tilhørende komponenter som kummer, pumpestasjoner og overløp blir vedlikeholdt på en slik måte at tilsiktet funksjon til enhver tid opprettholdes.

Rutiner for drift og vedlikehold av avløpsanlegget skal være i samsvar med internkontrollforskriften. Kommunen skal i kommunal avløpsplan;

- fastsette mål og tidfeste delmål for å etterkomme kravene til avløpsanleggets funksjon
- ha oversikt over inn- og utlekking av fremmedvann til og fra avløpsnett
- dokumentere god kontroll over avløpsnettets funksjon

Vedlikehold og utbedringer skal utføres på en slik måte at renseeffekten overholdes og overløp unngås. Om dette ikke anses mulig skal Fylkesmannen varsles i så god tid at behovet for tiltak kan vurderes.

3. Avløpsslam

Avløpsslam skal håndteres ved godkjent anlegg for slambehandling. Ristgods fra avløpsanleggene skal leveres til godkjent mottak. Slam fra siler <0,5 mm kan håndteres som avløpsslam og skal ikke legges i deponi.

Kommunen plikter å sørge for at alt avløpsslam som skal brukes til gjødsel eller jordforbedring håndteres i overensstemmelse med gjødselvereforskriften⁵. Ved prøvetaking av slammet skal anerkjente metoder for å oppnå representative prøver benyttes.

---

⁵ Forskrift om gjødselvarer mv. av organisk opphav av 4.7.2003, nr 951.

Innholdet av miljøgifter i avløpsvann og slam skal begrenses så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Kommunen skal ha etablert og iverksatt et system for informasjon og kildesporing som sikrer at tilførsler fra potensielle punktkilder holdes på et minimum.

Fylkesmannen kan pålegge kommunen å delta i kartlegging for å dokumentere nivåer av miljøgifter i slam. Et sammendrag av prøvetaking og analyser, inkludert vurdering av resultatene med konklusjoner, skal inngå i årsrapportene for renseanlegget.

4. Utslipp til luft

Lukt fra renseanlegg, slambehandling, pumpestasjoner, overløp, kummer og eventuelle lufteinnetninger skal være så lav at det ikke er til vesentlig sjenanse for naboer og brukere av nærområdet.

Lukt skal være en driftsparameter for hele avløpssystemet og kommunen skal ha oversikt over kilder og vurdere behovet for tiltak og eventuelt effekten av gjennomførte luktreduserende tiltak. Vurdering av lukt må også inngå i miljørisikovurderingen og skal gjennomføres i henhold til TA 3019/2013⁶, jf. punkt 1.3 i tillatelsen.

Før bygging av nytt anlegg, nye komponenter tas i bruk (pumpestasjoner, kummer og utearealer og ledninger) må kommunen vurdere mulige kilder til lukt og om nærhet til bebyggelse, ferdsel eller terrengforhold kan skape luktkonflikter.

Kommunen skal ha et system for registrering og oppfølging av eventuelle klager på lukt. Kommunen må vurdere årsakene til luktutslipp og redegjøre for eventuelle tiltak som iverksettes.

5. Støy

Utendørs støy fra renseanleggene ved boliger, fritidsboliger, sykehus, pleieinstitusjoner, utdanningsinstitusjoner og barnehager i nærheten, skal ikke overskride følgende grenser, målt eller beregnet som frittfeltsverdi ved den mest støyutsatte fasaden:

Dag	Søn- og helligdager	Kveld (kl. 19-23), hverdager	Natt (kl. 23-07), alle døgn	Natt (kl. 23-07), alle døgn
55 L _{den}	45 L _{den}	50 L _{evening}	45 L _{night}	60 L _{AFmax}

L_{den} er A-veiet ekvivalent støynivå for dag/kveld/natt med 10 dB/5 dB tillegg på natt/kveld.

L_{evening} er A-veiet ekvivalent støynivå for kveldsperioden 19-23.

L_{night} er A-veiet ekvivalent støynivå for nattperioden 23-07.

L_{AFmax} er A-veiet maksimalnivå for de 5-10 mest støyende hendelsene innenfor perioden, målt/regnet ut med tidskonstant "Fast" på 125 ms.

Støygrensene gjelder all støy fra den ordinære driften av renseanleggene, inkludert intern transport på område til anleggene og lossing/lasting av råvare, slam etc. Støy fra bygge- og anleggsvirksomhet og fra ordinær persontransport er likevel ikke omfattet av grensene.

---

⁶ Regulering av luktutslipp i tillatelser etter forurensningsloven, TA 3019/2013

Støygrensene gjelder ikke for nye boliger av typer som nevnt ovenfor som etableres på steder der støybidraget fra virksomheten bryter eller er forventet å kunne bryte fastsatte grenser i tillatelsen.

6. Forurenset grunn og sediment

Når det skal legges nye avløpsledninger, skal kommunen ha kjennskap til om ledningsnettets berører områder med forurenset grunn eller forurensede sedimenter i elv og sjø. Graving, mudring eller andre tiltak som kan påvirke forurenset grunn eller forurensede sedimenter, trenger tillatelse etter forurensningsloven, eller i noen tilfeller godkjenning fra kommunen⁷.

7. Akutt forurensning - forebyggende tiltak, varsling og beredskap

7.1. Forebyggende tiltak

Dersom det som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner oppstår fare for økt forurensning, plikter kommunen å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren.

På basis av risikoanalyse skal kommunen iverksette risikoreducerende tiltak. Både konsekvensreducerende og sannsynlighetsreducerende tiltak skal vurderes. Kommunen skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene, som også kan inkludere justering av beredskapen i kommunen.

7.2. Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift⁸. Internkontrollen skal også beskrive kartlegging og vurdering av risiko for akutt forurensning og annen uønsket påvirkning av ytre miljø. Kommunen skal i tillegg så snart som mulig informere Fylkesmannen gjennom fmhopostmottak@fylkesmannen.no om;

- akutt forurensning på grunn av driftsstans som skyldes uhell eller langvarig strømbrudd
- unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning
- utslippskonsentrasjon på mer enn det dobbelte av gjeldende krav for en akkreditert prøve

8. Resipientovervåking og rapportering

8.1 Forurensningsforskriften

Askøy kommune skal gjennom regelmessig overvåking, hvert fjerde år, dokumentere at resipienten kan registreres som mindre følsomt område, for å få fritak fra sekundærrensekravet.

Kommunen skal utarbeide en overvåkningsplan for resipienten som tilføres avløpsvann innen 31. desember 2016. Overvåkingen skal igangsettes slik at overvåkingsrapporter kan sendes Fylkesmannen før renseanlegget er satt i drift, senest 31. desember 2020 og deretter hvert fjerde år.

---

⁷ Jf Forurensningsforskriftens kapittel 2 om opprydning i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider og kap 22 Mudring og dumping i sjø og vassdrag

⁸ Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269

Overvåkingen skal om mulig utføres i henhold til Norsk Standard eller God Laboratoriepraksis. Virksomheter som utfører overvåkingen skal være akkreditert for felt- og analysearbeid, eller ha et tilsvarende kvalitetssikringssystem for felt- og analysearbeid, godkjent av en kvalifisert nøytral instans. Dersom tilsvarende overvåking også utføres av andre, plikter kommunen å bidra til å gjennomføre en samordnet eller felles overvåking.

Omfanget av overvåkingen skal være som beskrevet i gjeldende utgave av *Resipientundersøkelser i fjorder og kystfarvann, TA-1890*. www.miljodirektoratet.no

8.2 Rapportering

Data som fremskaffes fra undersøkelser av vannlokaliteten, inklusiv sediment og biota, skal registreres i databasen Vannmiljø. Data skal leveres på Vannmiljø sitt importformat, som finnes på <http://vanmiljokoder.miljodirektoratet.no>.

Vurdering av resultatene og konklusjoner fra undersøkelsene skal sendes Fylkesmannen hvert 4. år og inngå i årsrapportene i samsvar med punkt 14 i tillatelsen.

9. Energi

9.1. Energistyringssystem

Kommunen skal ha rutiner for regelmessig vurdering av tiltak som kan iverksettes for å oppnå en mest mulig energieffektiv drift av hele avløpsanlegget. Et energistyringssystem skal være etablert så snart renseanlegget er satt i drift, senest 31. desember 2022, og skal inngå i internkontrollen.

9.2. Utnyttelse av overskuddsenergi

Kommunen skal i størst mulig grad utnytte overskuddsenergi internt, og legge til rette for at overskuddsenergi skal kunne utnyttes eksternt, med mindre det kan godtgjøres at dette ikke er teknisk mulig, begrenses av gitte konsesjoner eller medfører urimelige kostnader.

10. Testing og substitusjon av kjemikalier og råstoffer

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes, herunder fellingskjemikalier og hjelpekoagulanter, vaskemidler, hydraulikkvæsker, brannbekjempningsmidler m.m.

Kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal være testet med hensyn til nedbrytbarhet, toksisitet og bioakkumulerbarhet.

Kommunen plikter å ha et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier. Kommunen skal gjennomføre en kontinuerlig vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø av kjemikaliene som brukes og av om det finnes alternativer. Skadelige effekter, knyttet til bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der det finnes bedre alternativer, plikter kommunen å bruke disse så langt dette kan skje uten urimelige høye kostnader eller ulemper⁹.

---

⁹ Produktkontrolloven

Stoffer alene eller i stoffblandinger og/eller produkt, skal ikke framstilles og selges, eller brukes uten at de er i henhold til kravene i REACH- regelverket¹⁰.

11. Avfall

Kommunen plikter så langt det er mulig, uten urimelige kostnader eller ulemper, å unngå at det dannes avfall som følge av virksomheten. Særlig skal kommunen prøve å avgrense innholdet av skadelige stoffer i avfallet.

Kommunen plikter å sørge for at all håndtering av avfall, herunder farlig avfall, skjer i henhold til gjeldende regler for dette, fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, herunder avfallsforskriften¹¹. Avfall som oppstår i virksomheten, skal kommunen prøve å gjenbruke i produksjonen i virksomheten, eller i produksjonen til andre bedrifter, eller - for brennbart avfall - prøve å utnytte det til energiproduksjon internt/eksternt. Slik utnyttelse må likevel skje i henhold til gjeldende regler fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven og krav fastsatt i denne tillatelsen. Brenning av avfall er ikke tillatt.

12. Tilsyn

Kommunen plikter å la representanter for Fylkesmannen eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

13. Ombygging og overføring av avløpsvann til andre anlegg

Om renseanlegg planlegges nedlagt eller stanset for en periode på grunn av ombygging eller utbedring, skal kommunen gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensning. Aktiviteter som kan medføre fare for forurensning kan ikke startes før Fylkesmannen har gitt midlertidig unntak. Søknader om unntak fra gjeldende rensekrav må derfor sendes Fylkesmannen i god tid.

14. Krav til årsrapportering

14.1 Altinn-rapportering

Kommunen skal rapportere avløpsdata til Altinn innen 15. februar hvert år. Rapporteringen skal skje etter veiledning for rapporteringen fra Miljødirektoratet, se <http://miljodirektoratet.no>

14.2 Årlige rapportering av driftsforhold

Kommunen skal årlig innen 1. mars rapportere data om status for avløpsnett, renseanlegg, slamhåndtering og overvåking til Fylkesmannen.

Følgende skal rapporteres:

- Status for oppfølging av tidsfrister
- Hvordan dagens og planlagt oppgradering av avløpsnett vil medføre at fastsatte krav og delmål etterkommes

---

¹⁰ Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og avgrensing av kjemikalier (REACH)

¹¹ Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall

- Hvordan avløpsnettet fungerer, inkl. driftstid eller mengder avlastet for overløp og beregning av innlekking og utlekking
- Omfanget av tiltak for å redusere tilførsler av overvann, herunder forventet og registrert effekt av tiltakene, inkludert større separeringstiltak
- Hvordan renseanleggene fungerer og årsaker til eventuelle overskridelser av tillatelse. Videre skal trender for rensing, driftsstabilitet og fremtidig renskapasitet beskrives.
- Resultater, trender og konklusjoner fra resipientovervåking
- Resultater fra målinger av tungmetaller og organiske miljøgifter i innløp og rensset avløpsvann
- Status for risikovurderinger og oppfølging

Rapporten skal dokumentere om vilkårene som er satt i tillatelsen blir overholdt. Den skal inneholde redegjørelse for årsaken til at avvik har oppstått, og hvilke tiltak som er satt i verk for å rette opp avvikene. Data som rapporteres til Altinn eller Vannmiljø er det ikke nødvendig å gjenta i årsrapporten, ut over det kommunen selv finner hensiktsmessig og naturlig for å underbygge konklusjoner.

15. Renseanlegg i Søre Askøy tettbebyggelse større enn 50 pe

Tabell 6. Avløpsanlegg i Søre Askøy tettbebyggelse større enn 50 pe

Avløpsanlegg	Eier	Dim. kap (pe)	Pe i 2015 (BOF ₅)	Rense- løsning	Risiko- klasse	Pe i 2040 (BOF ₅)
SAHARA	K	45 000	-	Primærrensing	2	45000
12.01- Flensberghavn	P	75	65	SLA*	4	
12.04- Kyrkjevika	P	200	99	SLA*	4	
12.05- Kyrkjevika	K	200	148	SLA*	4	
13.01- Askehamn	K	300	312	SLA	4	
13.02- Hopshamn	P	150	106	SLA*	4	
14.01- Skogliheimen I	P	100	81	SLA*	4	
14.02- Skogliheimen II	K	120	81	SLA	4	
15.03- Olaviken	P	450	130	SLA	4	
16.01- Skogvik I	K	350	412	SLA	4	
16.02- Skogvik II	K	50	355	SLA*	4	
16.03- Marikovfjæra	P	250	140	SLA*	4	
16.04- Badelven	K	3000	1967	RIST	3	
Alvheimsfeltet	P	110	71	SLA	4	
17.01- Søre Østerdalen	K	90	50	SLA	4	
Bakervågen II	K**/P	-	250	SLA*	4	
18.01- Drageidet Florvåg	K	3500	1302	SIL/RIST	3	
18.02- Gullskjærvik	P	100	135	SLA*	4	
18.04- Ekrene Florvåg	K	275	236	SLA	4	
19.02- Strand	K	300	161	SLA	4	
19.03- Kleppstø	K	7000	4560	SIL/RIST	3	
20.01- Skarholmen	P	100	146	SLA*	4	
20.04- Sveabrotet	K	300	192	SLA	4	
20.03- Strusshamn	K	3500	1339	SIL/RIST	3	
20.06- Marikoveset	K	120	81	SLA	4	
21.02- Marikoven sør	P	450	490	SLA	4	
21.04- Marikoven nord	P	500	-	SLA*	4	
20.05- Skiftevik	K	100	146	SLA*	4	
Træet Follese	K	1600	338	SLA*	4	
22.03- Follesevågen	K	150	105	SLA*	4	
Follese Haugadalen	K	200	211	SLA*	4	
23.01- Eide Hetlevik	K	800	415	SLA*	3	
23.03- Fabrikken Hetlevik	K	200	383	SLA	4	
24.01- Juvik	K	2500	2411	SIL/RIST	3	
26.01- Lavik	P	90	96	SLA	4	
Polleelva	K	1500	133	U	4	
26.02- Tømmervik	P	50	74	SLA*	4	
24.02- Kråvik	K	300	471	SLA*	4	
Hauglandshella	K	3500	1242	SIL/RIST	3	
29.01- Kollevåg	K	300	359	SLA	4	
Horsøy	P	600	200	Minirensanlegg	4	
20.02- Ytre Skarholmen	P	200	155	Minirensanlegg	4	

P= privat avløpsanlegg, K= kommunalt avløpsanlegg, U=urenset utslipp, SLA= slamavskiller, SLA*= avløpsvannet går via private slamavskillere før tilknytning til avløpsanlegg.

K**= Kommunal del er overført til Drageidet.

Tall før navn på renseanlegg er kommunens anleggsnummer.

VEDLEGG 1

Liste over prioriterte miljøgifter, jf. punkt 2.1.

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 flg. eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning

Metaller og metallforbindelser:	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

Bromerte flammehemmere:	Vanlige forkortelser
Penta-bromdifenyler (difenyler, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyler (defenyler, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyler (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4' isopropyliden difenol)	TBBPA

Klorerte organiske forbindelser	
1,2-Dikloreten	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ -C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ -C ₁₃)	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ -C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ -C ₁₇)	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloreten	PER
Triklorbenzen	TRI
Trikloran (2,4,4'-Triklor-2'-hydroksydifenyler)	
Tris(2-kloretyl)fosfat	TCEP

Enkelte tensider:	
Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC

Alkylfenoler og alkylfenoletoksylder:	
Nonylfenol og nonylfenoletoksylder	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksylder	OF, OP, OFE, OPE
Dodecylfenol m. isomerer	
2,4,6 tri-tert-butylfenol	

Polyfluorerte organiske forbindelser (PFCs)	
Perfluoroktansulfonat (PFOS) og forbindelser som inneholder PFOS	PFOS, PFOS-relaterte forbindelser
Langkjedete perfluorerte karboksylsyrer	
Perfluoroktansyre	PFOA
C9-PFCA – C14-PFCA	PFNA, PFDA, PFUnDA, PFDODA, PFTrDA, PFTeDA

Tinnorganiske forbindelser:	
Tributyltinn	TBT
Trifenyltinn	TFT, TPT

Polysykliske aromatiske hydrokarboner	
	PAH

Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	
	DEHP

Bisfenol A	
	BPA

Siloksaner	
Dekametylsyklopentasiloksan	D5
Oktametylsyklotetrasiloksan	D4